

Anne Sigrun Trandem og Bård Næss
Sandvollanvegen 291
7670 Inderøy

26.07.2015

Norges Vassdrags- og energidirektorat

HØRINGSUTTALELSE VEDRØRENDE SØKNAD OM KONSESJON FOR LØDØLJA KRAFTVERK

Vi skriver denne høringsuttalelsen med bakgrunn i at vi eier en hytteeiendom innenfor det planlagte arbeidsområdet for rørgata. I tillegg er vi brukere av området til friluftsmål og er generelt opptatt av bevaring av områdets kvaliteter når det gjelder natur og miljø.

I konsesjonssøknad for Lødølja kraftverk står det at kraftverket ikke er forventet å påvirke andre brukerinteresser i området. Dette er vi sterkt uenig i. I området er det hyttefelt hvor flere hytter ligger innenfor det influerte området og mange hytter ligger med utsyn mot et eventuelt anlegg. En del av vår hytteeiendom ligger til og med fysisk innenfor beltet som er avsatt i forbindelse med gravearbeidene ved nedleggingen av rørgata. Som hytteeiere registrerer vi at området i stor grad brukes til rekreasjon av fotturister, etter som nærliggende områder er noen av de flotteste fjellområder som finnes i regionen. I tillegg ligger turistforeningens løypenett rett ovenfor inntaket. Området brukes også av jegere og fiskere, da det er et spesielt godt område for jakt på rype og fisken i området holder god kvalitet.

Generell kommentar til søknad og rapport om biologisk mangfold

Sammendrag og konklusjon i både søknad og rapport om biologisk mangfold er ikke dekkende for det totale innholdet i rapporten fra Bioereg AS. Det anmodes derfor til saksbehandler om at hele rapporten om biologisk mangfold leses nøye slik at alle sider i denne blir tatt med i vurderingene. I sammendrag og konklusjon er noen viktige punkter utelatt.

I tillegg stiller vi spørsmål med om den biologiske rapporten er godt nok dekkende etter som befaring ble gjort på motsatt side av elva i forhold til der omsøkt rørgate er plassert. I tillegg er befaringen gjort på et tidspunkt hvor det er vanskelig å registrere arter.

Det finnes mange fangstgroper i området og det er mulig at ikke alle disse er kartlagt. Det vil være viktig å gjøre grundige undersøkelser rundt dette.

Vannføring

Antatt minstevannføring i elva etter en eventuell utbygging er beregnet til 55 l/s. Lødølja er et forholdsvis bredt elveløp og en slik vannføring vil føre til at elva på den berørte

strekningen blir oppfattet som tørrlagt. Enkelte kulper vil nok fortsatt inneholde noe vann, men i de bredere delene av elva vil vannet kun sildre under steinene i elveløpet. Dette vil ha stor betydning for flere forhold som blir tatt opp i punktene nedenfor. Ved en eventuell konsesjonsinnvilging må minstevannføringen økes betraktelig.

Påvirkning på biologisk mangfold

Som det også er nevnt i rapporten om biologisk mangfold, er det i dette området av Løddølja fin fisk. Med beskrevet vannføring etter en utbygging vil denne fisken få svært dårlige vilkår. Selv om det antydes at mye av det biologiske mangfoldet i elva allerede er svekket på grunn av utbygginga av Finnkoisjøen, er det liten tvil om at en ny utbygging vil forverre denne situasjonen. Som nevnt ovenfor er 55 l/s en svært liten vannføring i dette elveløpet.

I tillegg er det observert flere sjeldne arter i området, både planter og fugler. Eksempler på fugler er jaktfalk og fossekall. Det er også spesielt mye rype i dette området. Av planter har andre hytteeiere funnet både snøsøte, kongsspir og flere orkidearter. Hvitkurle er en av orkideene som er funnet og både denne og jaktfalken står på Norges rødliste som nær truet.

Rørgata og anlegg for øvrig

Rørgata er ut fra kartet planlagt å legges langs elva i den øverste delen. Her er det til dels bratt fjell ned i elva og etter en befarig, ser det for oss ut som at det her må gjøres store inngrep i form av sprenging. Sprenging gir en varig endring i landskapet som ikke er mulig å reversere.

Rørgata er videre tegnet inn stort sett langs veien, men ved veikryss opp til Kranklia er den tegnet inn et stykke fra veien. Dette har sannsynligvis sammenheng med planlagt riggområde (se også under avsnitt om Estetisk verdi). Dersom søknad innvilges vil vi anmode om at rørgata legges helt inn til veien helt fra kote 700 og nedover. Dette vil redusere inngrep i naturen på vestsida av vegen. Det vil også være svært viktig at så mye som mulig av anleggsarbeidet blir gjort fra vei-sida og på den måten skåner vegetasjon på vestsida av selve røra.

På ett punkt går arbeidstraseen inn på vår hyttetomt (nr 246, ca ved kote 650). Dette ser vi på som helt uakseptabelt. Det er kanskje denne hytteeiendommen som i størst grad blir påvirket av en eventuell utbygging slik planene nå ligger. Dersom det gis konsesjon i saken ber vi om at grunneiere som enten direkte eller indirekte er berørt, tas med på råd i anleggsprosessen.

Sikkerhet

Det er i søknaden nevnt risiko ved evt. dambrudd og rørbrudd. En kan få inntrykk av at en slik hendelse ikke vil ha stor betydning, men for oss som har hytte tett inntil planlagt rørtrase, vil dette kunne bli en stor belastning. Vi vet at det har skjedd brudd på slike rør tidligere. I tillegg vil et eventuelt dambrudd være farlig dersom en oppholder seg nede ved elva. Mer om bruk av elva nedenfor.

Bruk av elva og rekreasjon

I søknaden skrives det at den berørte elvestrekningen brukes i liten grad til rekreasjon. Dette er vi svært uenig i - det er denne strekningen som brukes mest av hyttefolket både til fising og bading. En utbygging av kraftverket vil i stor grad påvirke hyttefolkets rekreasjonsmulighet ved elva. I tillegg er nærliggende områder mye brukt til rekreasjon, da turistforeningen har stier og hytter i området.

Estetisk verdi og evt. lydforurensning

For oss som bruker elva til rekreasjon oppleves området langs elva i utgangspunktet som uberørt. Eneste tegn på at elva er en del av et kraftanlegg er at vannstanden kan endres raskere enn normalt. Det er likevel aldri noe problem at elva på noen måte oppfattes som tørrlagt.

Anleggsområdet ligger midt i utsynet til hyttefeltet og i turistforeningens løypenett, og vil gi en betydelig forringelse av det estetiske i landskapet. Selv om sår etter graving vil gro gradvis, kommer dette til å ta lang tid. Veggen opp til Finnkoisjøen ble sannsynligvis anlagt rundt 1970 og skjæringer mv. er enda ikke grodd til på samme måte som områdene rundt. Dette har sammenheng med at mye av det influerte området ligger på over 650 m.o.h. og dermed rundt tregrensa. Når det gjelder områder hvor det må sprenges, vil naturen her aldri komme tilbake til det opprinnelige. Inngrep vil bli av varig karakter.

Hogst av trær vil også påvirke det estetiske. Nettopp fordi skogen ikke har landbruksverdi vil hogst av trær påvirke det estetiske i stor grad. Dette er områder hvor det normalt ikke foretas hogst. For hytteeiendommene har eksisterende trær og busker stor verdi som skjerming både mot innsyn/utsyn og støy fra vei. Slik rørgata er planlagt kan det bli fjernet unødig mye av slik vegetasjon. Ved en eventuell utbygging er det svært viktig at slike skader minimaliseres og at hytteiere anlegget berører blir kontaktet og rådspurt. Fjerning av vegetasjon mot veggen vil være spesielt negativt for vår hytteeiendom.

Oppstillingsplass/riggområde: På kartet er det avmerket tre oppstillingsplasser som sannsynligvis skal brukes i forbindelse med eventuelt anleggsarbeid. Disse oppstillingsplassene er ikke beskrevet nærmere i søknaden etter hva vi kan se. Spesielt avmerket oppstillingsplass/riggområde sørvest for vegkryss opp til Kranklia, må revurderes. Dette er et relativt stort område som blir liggende midt i hyttefeltet og vil være svært

skjemmende. I tillegg vil dette gjøre at rørgata må trekkes lengre vest enn nødvendig. Vår oppfordring er at rørtraseen legges helt inn til vegen også på denne strekningen. Etter befaring på stedet ser dette ut som en bedre trase som krever mindre inngrep. Som riggområde bør en bruke eksisterende avkjøringer og møteplasser som er etablert langs vegen fra før.

Annen lydforurensning: Fra rørgater i andre kraftverk har vi sett at det er installert inspeksjonskummer langs traseen. Dette er ikke beskrevet i søknaden, men slike kummer av for eksempel glassfiber vil kunne gi en del støy i form av rennende vann som forsterkes av resonansen i kummen. Slik støy vil være uakseptabel i nærheten av hytteområdet.

Eiendom og tap av verdi på hyttene

Som nevnt går planlagt arbeidsområdet for rørgata inn på vår hytteeiendom på kartet. Det er i seg selv beklagelig at anlegget er planlagt så nærme annen eiendom og at det søkes om tekniske inngrep på annen eiendom uten at grunneier er kontaktet eller at dette står nevnt i søknaden (gjelder vår hytteeiendom nr 246). For denne eiendommen og flere andre vil en utbygging kunne få betydning for en eventuell salgsverdi. Det vil være naturlig at det ved en eventuell utbygging av kraftverk blir sett på muligheter for erstatning.

Bekkekryssinger og brønner

Under punktet Vannvei i søknaden er det beskrevet at det er en bekkekryssing i rørgatetraseen. På hele strekningen er det mange bekker som må krysses. Minst 7 slike bekker er tegnet inn på kartet og i tillegg vil det være flere mindre bekker. Ved en eventuell utbygging må alle disse bekkene ivaretas slik at bekkeløp og vannkvalitet ikke blir forringet. Flere av bekkene brukes til å hente vann til hyttene.

Massetak og deponi

I søknadens avsnitt Massetak og deponi blir det beskrevet at overskuddsmasser bl.a. vil bli planert og arrondert langs traseen. Dette vil gjøre at unødvendig store områder blir tilført overdekningsmasser og at større arealer enn nødvendig forandrer karakter. Ved en eventuell utbygging bør overskuddsmasse derfor transporteres bort fra området.

Strømledning

Det argumenteres for at prosjektet vil gi mulighet for at strømledning i lia opp mot Ramsjøen kan fjernes og ny kabel legges langs veien. Eksisterende anlegg ved Finnkoisjøen vil uansett ha behov for ny strømtilførsel og arbeidet med å legge ny strømkabel langs vegen er allerede i full gang. Et kraftverk i Løddølja vil derfor ikke påvirke dette.

Konklusjon

Vi mener at en utbygging av Løddølja vil gi store ulemper. På grunn av forhold som nevnt over, anmoder vi om at konsesjonssøknaden for Løddølja kraftverk ikke blir innvilget. Videre er vi av den oppfatning at kartleggingen av biologisk mangfold ikke er god nok ut fra at registreringene er gjort på feil sted og på et uheldig tidspunkt. Hvis søknaden allikevel skulle bli innvilget, ber vi om at tiltak nevnt ovenfor blir tatt til følge. Spesielt vil vi nevne at anleggsområdet for rørgata må legges utenfor vår hytteeiendom og at rørgata må plasseres nærmere veien helt fra kvote 700 og nedover. I tillegg må minstevannføringen i elveløpet økes betydelig.

Med vennlig hilsen

Anne Sigrun Trandem og Bård Næss